

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/55/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617205027
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2017:5617205027.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou Mgr. Slavomírou Mlynarčíkovou vo veci starostlivosti o maloletého V. G., nar. XX. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu N. XXX/X, X. S., toho času v Reedukačnom centre, so sídlom Mierová 137, Tornaľa, IČO: 11 15 71, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš 031 80, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: S. G., rod. H., nar. XX. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu N. XXX/X, X. S., toho času bytom I. XXX/XX, X. S. a L. G., nar. X. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu nM. Mesto X. S., v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, so sídlom Dončova 6, 034 01 Ružomberok, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, so sídlom Tomášikova 5, Liptovský Mikuláš a Reedukačného centra, so sídlom Mierová 137, Tornaľa, IČO: 11 15 71, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť maloletému V.G. G., nar. XX. X. XXXX, ktorý bude umiestnený v Reedukačnom centre, so sídlom Mierová 137, Tornaľa, IČO: 11 15 71.

II. Otec maloletého a matka maloletého je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého sumou minimálneho výživného, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa § 2 písm. c/ Zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc od právoplatnosti rozsudku s miestom plnenia Reedukačné centrum, so sídlom Mierová 137, Tornaľa, IČO: 11 15 71.

III. Matka maloletého je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého V. G., nar. XX. X. XXXX sumou minimálneho výživného, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa § 2 písm. c/ Zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc od právoplatnosti rozsudku s miestom plnenia Reedukačné centrum, so sídlom Mierová 137, Tornaľa, IČO: 11 15 71.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením zo dňa 25. 8. 2017 č. k. 9P/55/2017 (čl. 28) súd začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletého V. G. na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš doručeným súdu 19. 6. 2017. V podnete ÚPSVaR uvádzal, že maloletý bol na základe právoplatného uznesenia Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/52/2016-51 zo dňa 30. 11. 2016 dočasne odňatý z osobnej starostlivosti otca a súd nariadil maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci pobyt v Reedukačnom centre Mierová 137, Tornaľa, ktorému predchádzalo neodkladné opatrenie č. k. 9P/52/2016-26 zo dňa 13. 9. 2016. Východné opatrenia a pobyt maloletého v zariadení na výkon rozhodnutia súdu sa mal skončiť 30. 6. 2017. Zo správy reedukačného centra vyplynulo, že maloletý je emocionálne labilný a koncept socializácie je mu cudzí. Pocity viny, empatie a citlivosti k druhým ľuďom sú v jeho predstavách neznáme. Jeho myslenie je odtrhnuté od skutočnosti a svet vidí taký, aký si ho predstavuje a nie aký v skutočnosti je. Má ťažkosti v styku s inými a zraňuje city svojich blízkych. V konkrétnych situáciách sa väčšinou rozhodne nesprávne. Rodina o neho nejaví záujem, čo

na neho pôsobí rušivo a negatívne. Maloletý je výchovne usmerniteľný, ale potrebuje mať vymedzené hranice a citlivý prístup. Zaberajú na neho individuálne rozhovory. V prevýchovnom procese je potrebné naďalej pokračovať a odporučili nariadiť ústavnú starostlivosť. Otec maloletého sa v súčasnej dobe nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a matka odmieta zabezpečovať starostlivosť o syna. Matka súhlasila, aby bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť. Matka nesúhlasila ani s krátkodobými pobytmi syna v jej domácnosti. Maloletý bol v apríli 2017 na krátkodobom pobyte u svojho strýka v Liptovskom Mikuláši, ale z pobytu sa vrátil a po teste na drogy bolo zistené, že užil marihuanu. Maloletý bol už na základe žiadosti otca v minulosti dvakrát umiestnený v Reedukačnom centre Čerenčany na dobrovoľnom pobyte. Maloletý bol právoplatne odsúdený za prečin krádeže rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 2T/96/2016 zo dňa 27. 2. 2017 a v súčasnosti je trestne stíhaný Okresným riaditeľstvom Policajného zboru Liptovský Mikuláš spisová značka ČVS: ORP-192/2-VYS-LM/2016 za prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty. Výchovné problémy u maloletého vylučujú prostredie bežnej rodiny. V správaní maloletého sa vyskytujú závažné nedostatky, ktoré je potrebné eliminovať. Je potrebné vzhľadom na jeho vek zachrániť fixovaniu nežiaducich prejavov správania a pôsobiť na jeho harmonický vývoj. V podmienkach rodinného prostredia by maloletý zlyhal a začal by sa opäť dopúšťať protispoločenskej činnosti.

2. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti matky maloletého, ktorá sa na pojednávanie neustanovila, hoci predvolanie jej bolo doručené do vlastných rúk 24. 10. 2017 (čl. 34/rub). Matka maloletého o odročenie pojednávania nežiadala, súdu doručila potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti a lekársku správu (čl. 48-49).

3. Maloletý na pojednávaní vypovedal, že súhlasí s ústavnou starostlivosťou, lebo si chce dokončiť prípravu na budúce povolanie.

4. Otec maloletého na pojednávaní vypovedal, že súhlasí s ústavnou starostlivosťou nad maloletým.

5. Poverený pracovník reedukačného centra na pojednávaní vypovedal, že je v záujme maloletého pokračovať vo výchovnom pôsobení zabezpečovanom reedukačným centrom a dokončenie prípravy na budúce povolanie maloletého.

6. Kolízny opatrovník trval na dôvodoch, ktoré viedli k podnetu na nariadenie ústavnej starostlivosti.

7. Prokurátor Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš súhlasil s tým, aby bola nariadená ústavná starostlivosť nad maloletým.

8. Okrem výsluchu účastníkov konania súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín v spise z čl. 1-49, najmä fotokópia rodného listu maloletého čl. 4, fotokópia správy Reedukačného centra v Tornali z 31. 5. 2016 čl. 5-8, lustrácia v Registri obyvateľov SR matky maloletého čl. 10, lustrácia v Registri obyvateľov SR otca maloletého čl. 11, lustrácia v Sociálnej poisťovni otca maloletého čl. 12, lustrácia v Sociálnej poisťovni matky maloletého čl. 13, lustrácia v ZVJS čl. 14, správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš čl. 44, správa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody čl. 45-46, potvrdenie dočasnej pracovnej neschopnosti matky maloletého čl. 48-49, obsah pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/52/2016, ku ktorému je pripojený spis sp. zn. 1P/165/2015.

9. § 44 Zákona o rodine, ďalej iba ZR

(1) Náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňajúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

(2) Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

(3) Náhradnou starostlivosťou je

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),

b) pestúnska starostlivosť a

c) ústavná starostlivosť.

(4) Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

§ 54 ZR

(1) Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

(2) Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

(4) Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

(5) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

§ 55 ZR

(1) Súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

§ 62 ZR <aspi://module='KO'&link='KO36_2005SK%252362'&ucin-k-dni='30.12.9999'>

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

§ 81 ZR <aspi://module='KO'&link='KO36_2005SK%252381'&ucin-k-dni='30.12.9999'>

(1) Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

(2) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

§ 2 z. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm

c) 91,06 eura mesačne, ak ide

1. o zaopatrené nepnoleté dieťa.

10. Uznesením vo veci samej zo dňa 30. 11. 2016 č. k. 9P/52/2016-51 súd odňal maloletého z osobnej starostlivosti otca a nariadil maloletému dieťaťu na účel zabezpečenia odbornej pomoci pobyt v Reedukačnom centre so sídlom Mierová 137, Tornaľa po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia. Uzneseniu vo veci samej predchádzalo nariadenie neodkladného opatrenia uznesením zo dňa 13. 9. 2016 č. k. 9P/52/2016-26, ktorým bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti Reedukačného centra, so sídlom Mierová 137, Tornaľa do doby rozhodnutia o uložení výchovného opatrenia vo veci samej. Predmetom konania je nariadenie ústavnej starostlivosti. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané,

že výchova maloletého je vážne ohrozená, súčasne vážne narušená a maloletého nie je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti inej osoby. Predovšetkým uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 ZR nevedlo k náprave maloletého. Reedukačné centrum, ktoré vykonávalo výchovné opatrenie uložené maloletému v jednej zo správ o priebehu výkonu výchovného opatrenia zo dňa 31. 5. 2016 odporučilo pokračovať v prevýchovnom procese nariadením ústavnej starostlivosti. Po príchode do zariadenia 22. 9. 2016 sa maloletý dopustil úteku, za ktorý bol potrestaný podľa školského poriadku. Ďalší útek realizoval dňa 26. 10. 2016 a opäť bol potrestaný podľa školského poriadku. Na brannom cvičení v decembri 2016 v rozpore s inštrukciami namieril vzduchovkou na učiteľa. Rodičia o neho nejavia záujem. V apríli 2017 mu bola povolená dovolenka u strýka a po návrate mal pozitívny test na prítomnosť drogy (marihuany). Za toto správanie bol potrestaný podľa školského poriadku. Následne dňa 25. 4. 2017 ušiel v nočných hodinách zo zariadenia a bol potrestaný podľa školského poriadku. Prejav jeho správania sú nevyrovnané a reedukačný proces stále prebieha. V školskom roku 2016/2017 sa stal žiakom prvého ročníka dvojročného učebného odboru technické služby v autoservise na strednej odbornej škole pri reedukačnom centre. Maloletý bol právoplatne odsúdený za prečin krádeže na podmienený trest odňatia slobody rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/96/2016 zo dňa 27. 2. 2017 a v súčasnosti je trestne stíhaný Okresným riaditeľstvom PZ Liptovský Mikuláš spisová značka ČVS: ORP-192/2-VYS-LM/2016. Z príbuzných je maloletý v kontakte iba telefonicky so starými rodičmi. Rodičia o maloletého nejavia žiadny záujem. Otec maloletého je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody. Súd nariadil ústavnú starostlivosť maloletému, keďže boli splnené všetky zákonné podmienky na nariadenie ústavnej starostlivosti. Je v záujme nielen maloletého, ale aj spoločnosti, aby bol naplnený účel ústavnej starostlivosti zabezpečiť maloletému riadnu výchovu pokiaľ je to ešte možné a dovŕšiť prevýchovný proces, aby sa v budúcnosti nedopúšťal protispoločenskej činnosti. V ústavnej starostlivosti má maloletý možnosť dosiahnuť vzdelanie a kvalifikáciu pre budúce zamestnanie ako zdroj príjmu. Rodičom maloletého súd určil minimálne výživné, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Súd vychádzal z možností a schopností rodičov. Otec maloletého je vo výkone trestu, kde dosahuje príjem potvrdený Ústavom na výkon trestu odňatia slobody vo výške 46,60 eur mesačne v čistom. Matka maloletého je v súčasnosti nezamestnaná ako osoba starajúca sa o dieťa do 6 rokov a nie je v jej možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu viac ako sumou minimálneho výživného, čo je v súčasnosti 23,52 eur mesačne.

11. O trovách konania súd nerozhodoval, lebo žiaden z účastníkov návrh na náhradu trov konania nepodal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).